

frem paa, at en Familie med en større Børneflokk vanskelig kunde faa Bolig, svarede til de faktisk tilstedeværende Forhold. Naar dette nu faktisk er vanskeligt, ja i visse Tilfælde saa at sige umuligt, naar Arbejdere med mange Børn da ikke ville tage til Takke med meget elendige Boliger, mener jeg, at man maa kunne forhandle ogsaa med det ærede Medlem om, hvorvidt det ikke bør være Kommunen, der træder til paa dette Omraade. Det kan godt være, at det ærede Medlem har Ret i, at ogsaa Lejerne i Ejendommen ikke holde af Familier med en større Børneflokk, men det forandrer efter min Mening slet ikke Sagen. Thi naar det er Tilfældet, at Familier med en større Børneflokk vanskeligt, i mange Tilfælde slet ikke, kunne skaffe sig ordentlige Beboelsesrum, er det temmelig ligegyldigt, om det er Lejerens eller Ejerens Skyld, thi saa er Tilstanden saadan, at man bør søge at hjælpe paa den. Det er klart — bortset fra, om nogle Familier med en større Børneflokk have kunnet slutte sig til de bestaaende 100-Mands Foreninger til Opførelse af Boliger — at Vanskeligheden ved at skaffe de fornødne Penge til Veje er større for Familier med mange Børn end for mindre Familier. Det maa sikkert ogsaa erkendes, at det private Initiativ paa dette Omraade er meget vanskeligt at benytte for de Folk, der særlig trænge til Hjælp.

Til det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds (Fogtmann) maa jeg maaske bemærke, at vort Lovforslag betyder ikke absolut, at vi skulle skære Traaden over og ikke vandre videre paa den Vej, vi ere inde paa for Øjeblikket. Vi have ikke noget imod at søge at arbejde disse to Lovforslag sammen, saa at ogsaa Foreninger fremtidig kunne faa Laan af Statskassen. Det skulle vi være fuldt villige til, men vi mene, at en saadan Nødhjælp er ikke tilstrækkelig, Kommunerne bør have en stærkere Tilskyndelse til at tage sig af denne Sag, end de have, som Loven er affattet for Øjeblikket. Og hvis vi ved Hjælp af Kommunalbestyrelserne kunde overflødiggøre den private Bevægelse, saa jeg det gerne, thi da ere vi inde paa den rette Vej. Det private Initiativ vil aldrig være i Stand til at løse Opgaven paa formaalstjenlig Maade.

Ordføreren for det første Forslag (Alberti): Da jeg med Hensyn til den Maade, hvorpaa jeg ser paa Forslaget under Nr. 3, i det væsentlige er enig med den højtærede Minister, vilde jeg ikke behøve

i og for sig at gøre nogen Bemærkning til et enkelt Punkt, hvor der er Uoverensstemmelse til Stede, men jeg tror dog, at det vil være rigtigt at gøre det alligevel. Jeg tror ikke, det vilde være heldigt, hvis der ved det, der fra anden Side skulde komme frem, skulde kunne lægges noget som helst Skin — jeg erkender, at det ikke kan lægges i den højtærede Ministers Ord, men det vil mulig alligevel blive forsøgt at faa det lagt deri — af, at Staten af Hensyn til de eksisterende Husejere ikke vilde være med til at afhjælpe den Trang til Boliger, der er til Stede. Jeg vil derfor sige, at jeg tror ikke, den højtærede Minister har Ret, naar han mener, at Kommunerne kunne bygge billigere. Det er ganske rigtigt, at hvad Renteudgiften angaar, ville Kommunerne slippe en Del billigere fra det end private, hvad enten Kommunerne skulle laane hele Summen hos Staten, eller de, saaledes som det ærede Medlem for Randers (P. Knudsen) sagde, og saaledes som jeg ogsaa har forstaaet Lovforslaget under Nr. 3, kun kunne laane en Del deraf hos Staten. Men paa forskellige andre Omraader ville Kommunerne ganske sikkert komme meget dyrere af Sted end private. Det er jo noget, der viser sig overalt, at hvor en offentlig Myndighed, hvad enten det er Stat eller Kommune, skal til at lede eller forestaa et Byggeforetagende, bliver det mange pCt. dyrere, end naar private staa derfor og det gaar for privates egen Regning. Med Hensyn til Forslaget under Nr. 2 udtalte den ærede Minister sig, saa vidt jeg forstod ham, ret imødekommende og velvilligt. Jeg forstod det saaledes, at Ministeren ved den Bevægelse, der har været for at faa Del i de Laan, den nugældende Lov hjemler, har set, at det er en Foranstaltning, som spreder Tilfredshed og Velsignelse i vide Kredse, og at han derfor i og for sig, naar ellers Tingene kunde falde rigtig, gerne vilde være med til at gaa videre paa denne Bane.

Naar den højtærede Minister mente, at Pengene nu maatte gøres noget dyrere, vil jeg dog meget henstille til ham at overveje, om dette ogsaa vilde være rigtigt. Det Beløb, som Staten kan tabe aarligt — og jeg indrømmer, at allerede saaledes som Forholdene vare, da den nugældende Lov blev vedtagen, var der et lille Tab for Statskassen — bliver dog alligevel selv under de nuværende Forhold virkelig rent forsvindende. Men selv om man ved at sammenligne det Laan, der faas af Statskassen, omend det bliver $\frac{1}{2}$ pCt. dyrere,